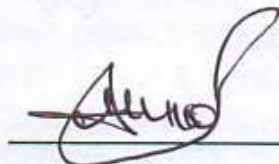

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

«Затверджую»
Завідувач кафедри

д.е.н., професор,
Михайлов А.М.

«09» 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ВНД 1 Конфліктологія та психологія управління

Спеціальність: 073 Менеджмент
(шифр і назва напрям підготовки)

Освітня програма: Адміністративний менеджмент (другий рівень
(магістрський) вищої освіти)

Факультет: Економіки і менеджменту

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Конфліктології та психології управління» для студентів за спеціальністю: 074 «Публічне управління та адміністрування».

Розробник:

к.е.н., доцент Галинська А.В.

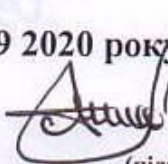
(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту.

Протокол від «06» 09 2020 року № 12

Завідувач кафедри

(А.М. Михайлов)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

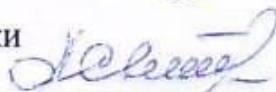

(Соколов М.О.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Декан факультету економіки
і менеджменту

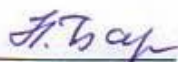
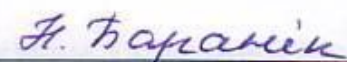
(Н.І. Строченко)

(на якому викладається дисципліна)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

 ()

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.07. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	<i>Вибіркова</i>	
	Спеціальність: 073 «Менеджмент»		
Модулів – 2	ОП «Адміністративний Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 4		2020-2021-й	2020-2021-й
		Курс	
		2	2
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90/90		3-й	3-й
		Лекції	
		12 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		52 год	76 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: <i>залік</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1.5 самостійної роботи студента - 4.4	ОС: Магістр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - ___/___ (38/52)

для заочної форми навчання - ___/___ (14/76)

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: формування психологічного аналізу особистостей та міжособистісних взаємин у групах; формування у студентів правильного розуміння сутності конфлікту, їх витоків, причин виникнення конфліктних ситуацій, функцій конфліктів в колективах; вмінь адекватно оцінити внутрішній і зовнішній конфлікт, знати оптимальне рішення щодо керування перебігом конфліктної ситуації, спрямування її в позитивне русло, вирішити конфліктну ситуацію в умовах виробництва, сімейному, особистому житті.

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Завдання: формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення, розвиток інтелекту та психічних властивостей, які є складовою сучасної моделі фахівців в різних галузях діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Конфліктології та психології управління» передбачає формування у студентів **компетентностей**:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Інтегральні		
1		Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог	ІК1
	Загальні		
2		Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	ЗК2
3		Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	ЗК4
4		Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ЗК5
5		Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК6
6		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК7
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту	ФК3
2		Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	ФК5

3		Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми	ФК6
4		Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом	ФК8

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Конфліктології та психології управління» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	ПРН6
2	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	ПРН7
3	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач	ПРН10
4	Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу	ПРН11

Програма навчальної дисципліни

(складена на основі навчальної програми з дисципліни «Конфліктологія та психологія управління», затверджено науково-методичною радою економіки і менеджменту протокол № 5 от 21 мая 2018 г.)

Змістовий модуль 1. Психологія управління як галузь психологічної науки

Тема 1: Психологія управління як галузь психологічної науки. Психологія управління як галузь науки (предмет, об'єкт і завдання психології управління). Основні теорії особистості. Функції та основні категорії психології управління. Методологія і методи психології управління. Становлення і розвиток психології управління.

Тема 2: Особистість в організації. Організаційна діяльність менеджера в системі управління. Структура організаційних здібностей. Емоційний вплив менеджера на підлеглих. Вольовий вплив менеджера на підлеглих. Структура особистості, властивості особистості та їх прояв у поведінці, діяльності, спілкуванні. Особливості розумових процесів. Культура професійного мислення. Методи вивчення психологічних теорій особистості.

Тема 3: Психологія управлінської діяльності. Визначення понять «керівництво» і «керівник». Харизма керівника й управлінські архетипи. Влада авторитету й влада повноважень. Професійно важливі якості керівника. Вимоги до менеджера, формування активного менеджера. Психологічна структура професійної діяльності, професіографія. Морально-психологічні засади управлінської діяльності. Психічні стани та працездатність. Знання, уміння та навички управлінської діяльності та особистісної взаємодії. Психологія керівного впливу та дисципліни праці. Психологічні основи організації праці та її безпеки. Управлінська діяльність в екстремальних умовах.

Тема 4: Колектив, як об'єкт управління. Морально-психологічний клімат колективу і його динаміка. Психологічні особливості взаємозв'язків між членами трудового колективу. Психологічні закономірності розвитку групи. Механізми групового впливу. Соціально-психологічні характеристики колективу. Міжособистісні стосунки в групі. Соціально-психологічний клімат у колективі. Колектив, як об'єкт управління. Групова диференціація, статус, соціальні ролі, групові норми і цінності. Лідерство у групах і колективах, типологія лідерства.

Змістовий модуль 2. Психологічні основи управлінського впливу

Тема 5: Психологія ефективного управління людьми. Статус і авторитет керівника. Влада керівника організації. Професійні якості авторитетного керівника. Моделі управління. Основні стилі управлінської діяльності. Психологічні основи авторитету керівника. Психологічні бар'єри нововведенням, мотивація нововведень. Психологічні типи керівників. Якості і риси керівника.

Тема 6: Психологія ефективного ділового спілкування. Особливості ділового спілкування. Спілкування в організації, рольова взаємодія. Комунікативний потенціал керівника. Психологічний простір у спілкуванні. Маніпуляції у спілкуванні. Комунікативний потенціал керівника.

Тема 7: Психологічні основи управлінських функцій. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління процесом прийняття рішення. Характерні помилки. Взаємодія людини та ЕОМ в системах управління. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління та процесу прийняття управлінських рішень. Характерні помилки. Взаємоадаптація людини та ЕОМ в системах управління. Взаємодія людини та ЕОМ в системах управління.

Змістовний модуль 3. Теоретичні основи конфліктології

Тема 8. Історія розвитку конфліктології. Передумови розвитку конфліктологічних знань. Джерела конфліктологічних знань. Основні напрямки розвитку західної конфліктології. Історія вітчизняної конфліктології. Публікації наукових праць по проблемі конфлікту.

Тема 9. Методологічні основи конфліктології. Об'єкт і предмет конфліктології. Конфліктологія в системі наук. Еволюція конфліктів. Принципи дослідження конфліктів. Системна концепція конфліктів. Методи вивчення конфліктів.

Тема 10. Конфлікт як тип складних ситуацій. Основні типи складних ситуацій. Типи конфліктних особистостей. Поведінка в складних ситуаціях. Структура конфліктостійкості особистості.

Тема 11. Класифікація конфліктів. Загальна типологія конфліктів. Структура конфлікту. Причини конфлікту.

Тема 12. Функції конфліктів та динаміка їх розвитку. Функціональний аналіз конфліктної взаємодії. Динаміка конфлікту.

Тема 13. Соціальні конфлікти у виробничій сфері. Конфлікт між соціальними групами. Конфлікти в управлінській діяльності.

Змістовний модуль 4. Попередження конфліктних взаємовідносин

Тема 14. Внутрішньоособистісні конфлікти. Підходи до розуміння внутрішньо особистого конфлікту. Умови виникнення внутрішньо особистісного конфлікту. Наслідки внутрішньо особистісних конфліктів. Механізми вирішення внутрішньо особистісних конфліктів.

Тема 15. Сімейні конфлікти. Основні причини, типологія, наслідки та подолання подружніх конфліктів. Основні причини подружніх конфліктів. Показники сімейних труднощів. Динаміка труднощів сімейних стосунків. Типологія важких сімейних стосунків. Основи подолання сімейних конфліктів.

Тема 16. Політичні і міждержавні конфлікти. Внутрішньополітичні конфлікти. Міжетичні конфлікти. Причини, особливості та вирішення між етичних та внутрішньополітичних конфліктів. Міждержавні конфлікти. Інформаційно-психологічна війна в міжнародних конфліктах. Цілі і завдання інформаційно-психологічної війни.

Тема 17. Окремі види конфліктів. Конфлікти в педагогічній діяльності. Конфлікти діяльності. Конфлікти вчинків. Конфлікти відносин.

Тема 18. Управління конфліктом. Особливості управління конфліктами. Технології попередження конфлікту. Передумови попередження конфліктів.

Тема 19. Технології попередження конфлікту. Збалансованість соціальної взаємодії і попередження конфліктів. Компетентне управління як чинник попередження конфлікту. Способи оцінки результатів діяльності. Стрес і попередження конфлікту.

Тема 20. Завершення конфліктів. Критерії, форми, чинники завершення конфлікту. Нормативне регулювання конфліктів. Умови вирішення конфліктів. Чинники вирішення конфліктів. Етапи вирішення конфлікту. Основні тактики впливу на опонента в конфлікті. Залежність способу вирішення конфлікту від стратегій, що обираються опонентами. Само вирішення міжособистісних конфліктів.

Тема 21. Посередницька діяльність в завершенні конфліктів. Принципи психологічного посередництва у конфлікті. Тактики взаємодії третьої сторони з опонентами при врегулюванні конфлікту. Особливості процесу вирішення конфліктів за участю третьої сторони. Етапи діяльності керівника по врегулюванню конфліктів між підлеглими.

Тема 22. Переговори як спосіб завершення конфлікту. Види і функції переговорів. Динаміка переговорного процесу. Загальні тактичні прийоми ведення переговорів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретичні основи психології управління												
Змістовий модуль 1. Психологія управління як галузь психологічної науки												
Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки.	4	-	2	-	-	2	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Особистість в організації	4	2	-	-	-	2	5	-	-	-	-	5
Тема 3. Колектив як об'єкт управління	4	-	2	-	-	2	5	-	-	-	-	5
Тема 4. Команда як об'єкт управління	4	2	-	-	-	2	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	16	4	4	-	-	8	24	2	2	-	-	20
Змістовий модуль 2. Психологічні основи управлінського впливу												
Тема 5. Психологія ефективного ділового спілкування	8	2	2	-	-	4	9	2	2	-	-	5
Тема 6. Психологічні основи управлінських функцій	6	-	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 7.	8	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5

Психологічні основи управлінських функцій												
Разом за змістовним модулем 2	22	4	6	-	-	12	19	2	2	-	-	15
Усього годин за модуль 1	38	8	10	-	-	20	43	4	4	-	-	35
Модуль 2. Сутність та основні поняття конфліктології												
Змістовний модуль 3. Теоретичні основи конфліктології												
Тема 8. Історичні основи конфліктології	6	-	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 9. Методичні основи конфліктології	6	-	2	-	-	4	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Теоретичні основи конфліктології	8	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 11. Динаміка конфлікту	6	-	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 12. Конфлікти в різних сферах взаємодії людини	6	-	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовним модулем 3	32	2	10	-	-	20	29	2	2	-	-	25
Змістовний модуль 4. Попередження конфліктних взаємовідносин												
Тема 13. Попередження конфліктних взаємовідносин	6	-	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 14. Вирішення конфліктів	8	2	2	-	-	4	3	-	-	-	-	3
Тема 15. Посередницька	6	-	2	-	-	4	6	2	-	-	-	4

діяльність наприкінці конфліктів												
Разом за змістовим модулем 4	20	2	6	-	-	12	6	2	-	-	-	4
Усього годин за модуль 2	52	4	16	-	-	32	22	4	2	-	-	16
Усього годин з дисципліни	90	12	26	-	-	52	90	8	6	-	-	76

**5. Теми та план лекційних занять
(для денної форми навчання)**

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки План 1. Психологія управління як галузь науки (предмет, об'єкт і завдання психології управління). 2. Основні теорії особистості.	2
2	Тема 2. Колектив як об'єкт управління План 1. Морально-психологічний клімат колективу і його динаміка 2. Лідерство у групах і колективах, типологія лідерства	2
3	Тема 3. Психологія ефективного ділового спілкування План 1. Статус і авторитет керівника. 2. Влада керівника організації. 3. Професійні якості авторитетного керівника.	2
4	Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій План 1. Психологічні аспекти процесу прийняття управлінських рішень. Характерні помилки. 2. Взаємодія людини з комп'ютером в системах управління	2
5	Тема 5. Теоретичні основи конфліктології План 1. Конфлікт як тип складних ситуацій. 2. Структура конфліктостійкості особистості 3. Класифікація конфліктів 4. Причини конфліктів.	2

6	Тема 6. Вирішення конфліктів. План 1. Завершення конфліктів: критерії, форми. 2. Етапи вирішення конфлікту 3. Основні тактики впливу на опонента в конфлікті 4. Переговори як спосіб завершення конфлікту	2
	Разом	12

5. Теми та план лекційних занять (для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки План 1. Психологія управління як галузь науки 2. Основні теорії особистості	2
2	Тема 2. Психологія ефективного управління людьми План 1. Статус і авторитет керівника 2. Влада керівника організації 3. Професійні якості авторитетного керівника	2
3	Тема 3. Класифікація конфліктів. План 1. Загальна типологія конфліктів. 2. Структура конфлікту. 3. Причини конфлікту.	2
4	Тема 4. Вирішення конфліктів. План 1. Види і функції переговорів. 2. Динаміка переговорного процесу. 3. Загальні тактичні прийоми ведення переговорів.	2
	Разом	8

**6. Теми практичних занять
(для денної форми навчання)**

№	Назва теми	Кількість годин
1	Складання характеристик працівника.	2
2	Написання резюме.	2
3	Види конфліктів, їх функції та регулювання в сучасному суспільстві	2
4	Види поведінки в конфліктній ситуації. Контроль за ходом конфлікту.	2

5	Психологічні концепції відношення до конфліктів. Внутрішні конфлікти, стрес як фактор конфлікту	2
6	Переговори як спосіб завершення конфлікту. Види і функції переговорів. Динаміка переговорного процесу.	2
7	Завершення конфліктів. Критерії, форми, фактори завершення конфлікту. Нормативне регулювання конфліктів.	2
8	Управління конфліктами. Особливості управління конфліктами. Технології запобігання конфліктам.	2
9	Передумови для запобігання конфліктам	2
10	Умови вирішення конфліктів. Фактори конфлікту.	2
11	Загальні тактичні методи ведення переговорів.	2
12	Класифікація конфліктів. Загальна типологія конфліктів.	2
13	Структура конфлікту. Причини конфлікту.	2
	Разом	26 год

6. Теми практичних занять (для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Складання характеристики працівника	2
2	Тема 2. Види конфліктів, їх функції та регулювання в сучасному суспільстві	2
3	Тема 3. Упередження конфліктних ситуацій на виробництві і в повсякденному житті. Внутрішні конфлікти, стрес як конфліктогенний фактор	2
	Разом	6

7. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки План 1. Психологія управління як галузь науки (предмет, об'єкт і завдання психології управління). 2. Основні теорії особистості. 3. Функції та основні категорії психології управління.	2
2	Тема 2. Особистість в організації План	2

	1. Особливості розумових процесів. 2. Культура професійного мислення. 3. Методи вивчення психологічних теорій особистості.	
3	Тема 3. Психологія управлінської діяльності План 1. Визначення понять «лідерство» і «лідер». 2. Харизма менеджер і управлінські архетипи. 3. Повноваження влади і влади. 4. Професійно важливі управлінські якості.	2
4	Тема 4. Колектив як об'єкт управління План 1. Міжособистісні стосунки в групі. 2. Соціально-психологічний клімат у колективі. 3. Колектив, як об'єкт управління.	2
5	Тема 5. Психологія ефективного управління людьми План 1. Психологічні основи авторитету керівника. 2. Психологічні бар'єри нововведенням, мотивація нововведень. 3. Психологічні типи керівників. Якості і риси керівника.	4
6	Тема 6. Психологія ефективного ділового спілкування План 1. Особливості ділового спілкування. 2. Зв'язок в організації, рольова взаємодія. 3. Комунікативний потенціал голови.	4
7	Тема 7. Психологічні основи управлінських функцій План 1. Адаптація людини і комп'ютера до систем управління. 2. Психологічні аспекти процесу прийняття управлінських рішень.	4
8	Тема 8. Історичні основи конфліктології. План 1. Історія вітчизняної конфліктології. 2. Публікації наукових праць по проблемі конфлікту.	4
9	Тема 9. Методологічні основи конфліктології План 1. Конфлікт у науках. 2. Еволюція конфліктів. 3. Системне поняття конфліктів.	4
10	Тема 10. Теоретичні основи конфліктології. План 1. Поведінка в складних ситуаціях. 2. Структура конфліктостійкості особистості.	4
11	Тема 11. Функції конфлікту та динаміка їх розвитку	4

	План 1. Основні періоди і етапи динаміки конфлікту 2. Наслідки взаємодії конфліктів	
12	Тема 12. Конфлікти в різних сферах взаємодії людини План 1. Умови виникнення внутрішнього особистого конфлікту. 2. Основні причини, типологія, наслідки та подолання шлюбних конфліктів. 3. Конфлікти в педагогічній діяльності. Конфлікти діяльності.	4
13	Тема 13. Деякі типи конфліктів План 1. Підходи до розуміння особистого конфлікту. 2. Динаміка труднощів сімейних відносин. 3. Типологія складних сімейних відносин. 4. Конфлікт дій. 5. Конфлікти відносин	4
14	Тема 14. Вирішення конфліктів План 1. Принципи психологічного посередництва у конфлікті. 2. Тактики взаємодії третьої сторони з опонентами при врегулюванні конфлікту. 3. Особливості процесу вирішення конфліктів за участю третьої сторони	4
15	Тема 15. Переговори як спосіб припинення конфлікту План 1. Теоретичні основи переговорного процесу. 2. Загальні тактичні методи ведення переговорів.	4
	Разом	52

7. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки План 1. Психологія управління як галузь науки (предмет, об'єкт і завдання психології управління). 2. Основні теорії особистості. 3. Функції та основні категорії психології управління.	5
2	Тема 2. Особистість в організації План 1. Особливості розумових процесів. 2. Культура професійного мислення.	5

	3. Методи вивчення психологічних теорій особистості.	
3	Тема 3. Психологія управлінської діяльності План 1. Визначення понять «керівництво» і «керівник». 2. Харизма керівника й управлінські архетипи. 3. Влада авторитету й влада повноважень. 4. Професійно важливі якості керівника.	5
4	Тема 4. Колектив як об'єкт управління План 1. Міжособистісні стосунки в групі. 2. Соціально-психологічний клімат у колективі. 3. Колектив, як об'єкт управління.	5
5	Тема 5. Психологія ефективного управління людьми План 1. Психологічні основи авторитету керівника. 2. Психологічні бар'єри нововведенням, мотивація нововведень. 3. Психологічні типи керівників. Якості і риси керівника.	5
6	Тема 6. Психологія ефективного ділового спілкування План 1. Особливості ділового спілкування. 2. Спілкування в організації, рольова взаємодія. 3. Комунікативний потенціал керівника.	5
7	Тема 7. Психологічні основи управлінських функцій План 1. Взаємоадаптація людини та ЕОМ в системах управління. 2. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління процесом прийняття рішення.	5
8	Тема 8. Історичні основи конфліктології. План 1. Історія вітчизняної конфліктології. 2. Публікації наукових праць по проблемі конфлікту.	5
9	Тема 9. Методологічні основи конфліктології План 1. Конфліктологія в системі наук. 2. Еволюція конфліктів. 3. Системна концепція конфліктів.	5
10	Тема 10. Теоретичні основи конфліктології. План 1. Поведінка в складних ситуаціях. 2. Структура конфліктостійкості особистості.	5
11	Тема 11. Функції конфліктів та динаміка їх розвитку План 1. Основні періоди та етапи динаміки конфлікту	5

	2. Наслідки конфліктної взаємодії	
12	Тема 12. Конфлікти у різних сферах людської взаємодії План 1. Умови виникнення внутрішньо особистісного конфлікту. 2. Основні причини, типологія, наслідки та подолання подружніх конфліктів. 3. Конфлікти в педагогічній діяльності. Конфлікти діяльності.	5
13	Тема 13. Окремі види конфліктів План 1. Підходи до розуміння внутрішньо особистого конфлікту. 2. Динаміка труднощів сімейних стосунків. 3. Типологія важких сімейних стосунків. 4. Конфлікти вчинків. 5. Конфлікти відносин	3
14	Тема 14. Вирішення конфліктів План 1. Принципи психологічного посередництва у конфлікті. 2. Тактики взаємодії третьої сторони з опонентами при врегулюванні конфлікту. 3. Особливості процесу вирішення конфліктів за участю третьої сторони	4
15	Тема 15. Переговори як спосіб завершення конфлікту План 1. Теоретичні основи переговорного процесу. 2. Загальні тактичні прийоми ведення переговорів.	4
	Разом	76

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація.

1.3. **Практичні:** практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. **Аналітичний**

2.2. **Методи синтезу**

2.3. **Індуктивний метод**

2.4. **Дедуктивний метод**

2.5. **Традуктивний**

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*

3.3. *Дослідницький*

3.4. *Репродуктивний*

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, тренінги, використання проблемних ситуацій, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій)

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивних електронних таблиць, діалогове навчання, співробітництво студентів, Kahoot та інші.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- виконання аналітично-розрахункових завдань;
- написання рефератів;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
- виробничі ситуації, кейси тощо.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате-стація	Сума
Модуль 1 (0-35 балів)			Модуль 2 (0-35 балів)								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4						
T1	T2	T3,4	T5/6/7	T8/9/10/11/12	T1 3	T1 4	T1 5	15	85 (70+15)	15	100
5	5	5/5	5/5/5	5/5/5/5/5	3	2	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Галинська А.В. Методичне видання «Conflictology and Psychology of management. Summary of lectures for Master students of 1,2 years of studying specialty 074 «Public management and administration», 073 «Management», 076 «Entrepreneurship, trade and stock-taking activity», 071 «Accounting and taxation», 072 «Finance, banking and insurance», 051 «Economics»».
2. Киричок Е.В. Робочий зошит для проведення практичних та самостійних робіт студента. – Суми: СНАУ, 2016. – 58 с.
3. Навчально-методичні матеріали на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1893>

12. Рекомендована література

Базова

1. Герасіної Л. М., Панова. М. І. Конфліктологія: Підручник. Харків, 2016.
2. Теорія конфліктів в контексті побудови загальної моделі ефективності сучасного підприємства: монографія / ВНТУ: Вінниця, 2017. 256 с.
3. Андріянова Ю.В. Конфлікт як явище управлінської діяльності: аналіз наукових досліджень. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2016. №3(31). – С. 183 – 192

4. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів. Навч. посіб. Центр учбової літератури. Київ, 2016. 168 с.
5. Герасіна Л. М., Требін М. П., Воднік В. Д. та ін. Конфліктологія. Навч. посіб. Право. Харків, 2016. 128 с.

Допоміжна

1. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни “Конфліктологія” (галузі знань: 0304 “Право”, 0302 “Міжнародні відносини”; освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”; напрями підготовки: 6.030401 “Правознавство”, 6.030202 “Міжнародне право”) для студентів III курсу денної форми навчання / уклад.: М. П. Требін, О. М. Сахань, Л. М. Герасіна та ін. – Х. : Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 61 с.
2. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: збірник наукових праць / НПУ імені М. П. Драгоманова. Київ: 2012. С. 200-205

13. Інформаційні ресурси

1. www.commonground.org.ua – Вирішення конфліктів в Україні та закордоном (Український центр порозуміння)
2. www.training.com.ua/live/news/mediacija_i_ttektivnoe_razreshenie_konfliktov
3. www.innovations.com.ua/ua/conferences/13304/temp
4. www.lawhelper.com.ua – Бюро примирення Ірини Калінської
5. www.portal.rada.gov.ua – проект Закону «Про медіацію» №7481
6. www.vru.gov.ua/Dock/visnik05_12.pdf – стаття «Медіація – альтернативне вирішення спорів»
7. www.kmbs.ua/storage/files/_brochure.pdf – Український центр медіації
8. www.management.com.ua/notes/mediator.htm/
9. www.test-for-life.ru/staty/conflict_person.php
10. www.nspp.gov.ua – Національна служба посередництва і примирення
11. www.horting.org.ua/note/1455 – Психологічний захист та його механізм
12. Система дистанційного навчання “MOODLE” СНАУ [Електронний ресурс]. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1893>